

NỀN TẢNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN 2

CÁCH SỬ DỤNG VÒNG LẶP FOR, WHILE

L^AT_EX bởi Ngô Hoàng Tùng

I. Mục tiêu

- Cấu trúc lặp FOR, WHILE
- Cách sử dụng vòng lặp FOR, WHILE
- Cách sử dụng vòng lặp lồng nhau
- Cách sử dụng vòng lặp với mảng 1 chiều
- Cách sử dụng vòng lặp với mảng 2 chiều

II. Nội dung

a. Cấu trúc lặp FOR, WHILE

- Cấu trúc lặp FOR: Dùng để lặp một đoạn mã với số lần lặp xác định.
- Cấu trúc lặp WHILE: Dùng để lặp một đoạn mã khi điều kiện là đúng.

b. Cách sử dụng vòng lặp FOR, WHILE

- Vòng lặp FOR:

Cú pháp:

```
for i in range(start, end, step):  
    # Do something
```

Hoặc:

```
for i in range(start, end, step):  
    # Do something
```

Giải thích:

- **start**: giá trị bắt đầu (mặc định là 0)
- **end**: giá trị kết thúc (không bao gồm giá trị này)
- **step**: bước nhảy (mặc định là 1)
- **range(end)**: lặp từ 0 đến end-1
- **range(start, end)**: lặp từ start đến end-1
- **range(start, end, step)**: lặp từ start đến end-1 với bước nhảy là step

Ví dụ:

```
for i in range(5):  
    print(i) # In ra 0, 1, 2, 3, 4
```

- range(5) tương đương với range(0, 5, 1) hoặc range(0, 5).

- Vòng lặp WHILE:

Cú pháp:

```
while condition:
    # Do something
```

Giải thích:

- **condition**: điều kiện để tiếp tục lặp (nếu điều kiện là đúng thì lặp)

Ví dụ 1:

```
i = 0
while i < 5:
    print(i) # In ra 0, 1, 2, 3, 4
    i += 1
```

- Vòng lặp while sẽ tiếp tục lặp cho đến khi điều kiện là sai.

Ví dụ 2:

```
while True:
    print("Hello, World!")
```

- Vòng lặp while sẽ lặp vô hạn vì điều kiện luôn đúng. Để dừng vòng lặp, bạn có thể sử dụng lệnh **break**.

```
while True:
    print("Hello, World!")
    break
```

c. Cách sử dụng vòng lặp lồng nhau

- Vòng lặp lồng nhau là khi bạn đặt một vòng lặp bên trong một vòng lặp khác. Điều này cho phép bạn lặp qua nhiều cấp độ dữ liệu.
- Cú pháp:

```
for i in range(n):
    for j in range(m):
        # Do something
```

Hoặc:

```
while condition1:
    while condition2:
        # Do something
```

Giải thích:

- Vòng lặp ngoài sẽ lặp qua các giá trị từ 0 đến n-1.
- Vòng lặp trong sẽ lặp qua các giá trị từ 0 đến m-1 cho mỗi giá trị của vòng lặp ngoài.

Ví dụ 1:

```
for i in range(3):
    for j in range(2):
        print(f"i: {i}, j: {j}")
```

- Kết quả sẽ là:

```
i: 0, j: 0
i: 0, j: 1
i: 1, j: 0
i: 1, j: 1
i: 2, j: 0
i: 2, j: 1
```

Ví dụ 2:

```

i = 0
while i < 3:
    j = 0
    while j < 2:
        print(f"i: {i}, j: {j}")
        j += 1
    i += 1

```

– Kết quả như ví dụ 1.

d. Cách sử dụng vòng lặp với mảng 1 chiều

- Khi bạn có một mảng 1 chiều, bạn có thể sử dụng vòng lặp lồng nhau để truy cập từng phần tử của mảng.
- Cú pháp:

```

for i in range(len(array)):
    # Do something with array[i]

```

Hoặc:

```

while condition:
    # Do something with array[i]

```

Giải thích:

- Sử dụng vòng lặp for hoặc while để lặp qua các chỉ số của mảng.
- Truy cập từng phần tử của mảng bằng cách sử dụng chỉ số.

Ví dụ:

```

array = [1, 2, 3, 4, 5]
for i in range(len(array)):
    print(array[i], end=' ')

```

– Kết quả sẽ là: 1 2 3 4 5

Hoặc:

```

array = [1, 2, 3, 4, 5]
i = 0
while i < len(array):
    print(array[i], end=' ')
    i += 1

```

– Kết quả cũng sẽ là: 1 2 3 4 5

e. Cách sử dụng vòng lặp với mảng 2 chiều

- Khi bạn có một mảng 2 chiều, bạn có thể sử dụng vòng lặp lồng nhau để truy cập từng phần tử của mảng.
- Cú pháp:

```

for i in range(len(array)):
    for j in range(len(array[i])):
        # Do something with array[i][j]

```

Hoặc:

```
while condition1:
    while condition2:
        # Do something with array[i][j]
```

Giải thích:

- Sử dụng vòng lặp for hoặc while để lặp qua các chỉ số của mảng 2 chiều.
- Truy cập từng phần tử của mảng bằng cách sử dụng chỉ số hàng và cột.

Ví dụ:

```
array = [[1, 2, 3], [4, 5, 6], [7, 8, 9]]
for i in range(len(array)):
    for j in range(len(array[i])):
        print(array[i][j], end=' ')
```

– Kết quả sẽ là: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Hoặc:

```
array = [[1, 2, 3], [4, 5, 6], [7, 8, 9]]
i = 0
while i < len(array):
    j = 0
    while j < len(array[i]):
        print(array[i][j], end=' ')
        j += 1
    i += 1
```

– Kết quả cũng sẽ là: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

III. Bài tập

Bài 1:

Cho mảng 1 chiều gồm n số nguyên dương, hãy tính tổng các số trong mảng.

Input:

Dòng đầu chứa số nguyên dương duy nhất n ($0 < n < 1000$) là số lượng phần tử của mảng.
Dòng thứ hai chứa n số nguyên là các phần tử của mảng a_0, a_1, \dots, a_{n-1} ($-10^9 \leq a_i \leq 10^9$).

Output:

In ra một số nguyên là tổng các phần tử của mảng.

Input	Output
5 9 -5 20 -10 5	19

Bài 2:

Cho n và m đều là số nguyên dương. Hãy xuất 1 ma trận $a_{i,j}$ có kích thước $n \times m$ với $a_{i,j}$ tăng dần từ 1 tới $n \times m$ và theo đường ZigZag.

Input:

Dòng đầu chứa hai số nguyên dương n, m ($1 \leq n, m \leq 1000$) là kích thước của ma trận.

Output:

In ra ma trận $a_{i,j}$ theo định dạng như ví dụ dưới đây.

Input	Output
3 4	1 2 3 4 8 7 6 5 9 10 11 12

Bài 3:

Cho n là số nguyên dương. Hãy xuất ra dãy số nguyên tố bé hơn hoặc bằng n .

Input:

Dòng đầu chứa số nguyên dương duy nhất n ($1 \leq n \leq 100$) là số nguyên cần kiểm tra.

Output:

In ra các số nguyên tố bé hơn hoặc bằng n .

Input	Output
10	2 3 5 7

Bài 4:

Cho n, m là số nguyên dương và 1 ma trận $n \times m$. Hãy sắp xếp các phần tử trong ma trận theo thứ tự tăng dần theo cả cột và dòng.

Input:

Dòng đầu chứa hai số nguyên dương n, m ($1 \leq n, m \leq 100$) là kích thước của ma trận.

Dòng thứ hai chứa $n \times m$ số nguyên là các phần tử của ma trận.

Output:

In ra các phần tử của ma trận đã sắp xếp theo thứ tự tăng dần.

Input	Output
3 3 5 1 7 9 11 3 2 6 4	1 4 6 2 5 7 3 9 11

IV. Chia sẻ kinh nghiệm

- Mình khuyên các bạn nên sử dụng vòng lặp for khi bạn biết trước số lần lặp, và sử dụng vòng lặp while khi bạn không biết trước số lần lặp.
- For sẽ tốt hơn while trong trường hợp bạn cần lặp qua một dãy số hoặc một mảng, vì nó giúp bạn dễ dàng kiểm soát chỉ số và điều kiện lặp. Còn while sẽ hữu ích hơn khi bạn cần lặp cho đến khi một điều kiện nào đó được thỏa mãn.
- Khi sử dụng vòng lặp lồng nhau, hãy chú ý đến hiệu suất của chương trình, vì vòng lặp lồng nhau có thể làm tăng độ phức tạp của thuật toán.
- Khi làm việc với mảng, hãy chắc chắn rằng bạn đã hiểu rõ về kích thước và chỉ số của mảng để tránh lỗi.

truy cập ngoài phạm vi.

- Hãy luôn kiểm tra điều kiện dừng của vòng lặp để tránh vòng lặp vô hạn, điều này có thể làm treo chương trình của bạn.
- Sử dụng lệnh **break** và **continue** để điều khiển luồng của vòng lặp, giúp bạn có thể thoát khỏi vòng lặp hoặc bỏ qua một lần lặp nếu cần thiết.
- Hãy sử dụng các công cụ gỡ lỗi để theo dõi giá trị của biến trong vòng lặp, điều này sẽ giúp bạn dễ dàng phát hiện lỗi hơn.
- Cuối cùng, hãy thực hành nhiều để làm quen với các cấu trúc lặp, vì chúng là một phần quan trọng trong lập trình và sẽ giúp bạn giải quyết nhiều bài toán khác nhau.

———— HẾT ————

